

The Investigation of Music Teacher Candidates' Attitudes towards Teaching Profession in Terms of Different Variables

Ömer Bilgehan Sonsel ^{1,a,*}, Begüm Sivri Özkaradığın ^{2,b}

¹Faculty of Gazi Education, Gazi University, Ankara, Türkiye

² Graduate School of Educational Sciences, Gazi University, Ankara, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

Acknowledgment

History

Received: 28/09/2022

Accepted: 15/01/2023

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

ABSTRACT

This study aimed to examine the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession in terms of gender, the type of secondary education institution they graduated from, their academic achievement score, the status of doing a job related to the profession, the university they studied at and the monthly income variables. The participants consisted of 81 teacher candidates who were senior students in eight state universities. "Attitude Scale towards Music Teaching Profession" and personal information form were used to collect data. One-way T-Test and ANOVA tests were used in the analysis of the data. The results indicated that the attitudes of music teacher candidates towards music teaching did not change according to any variable and were at the same level in all conditions. The data obtained were presented in tables under the relevant headings.

Keywords: Music teacher, music teacher candidate, attitude, professional attitude, music education

Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Bilgi

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 28/09/2022

Kabul: 15/01/2023

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

Öz

Bu araştırmada müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet, mezun oldukları ortaöğretim kurumunun türü, akademik başarı puanı, mesleğe ilişkin iş yapma durumu, öğrenim gördükleri üniversite ve aylık gelir değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Katılımcılar sekiz devlet üniversitesinde son sınıf öğrencisi olan 81 öğretmen adayından oluşmaktadır. Verilerin toplanmasında "Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde tek yönlü T-Testi ve ANOVA testleri kullanılmıştır. Sonuçlar, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretimine yönelik tutumlarının herhangi bir değişkene göre değişmediğini ve her koşulda aynı düzeyde olduğunu göstermiştir. Elde edilen veriler ilgili başlıklar altında tablolar halinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik öğretmeni, müzik öğretmeni adayı, tutum, mesleki tutum, müzik eğitimi

^a bilgehansonsel@gazi.edu.tr

^{id} <https://orcid.org/0000-0001-5814-4363>

^b begsivri@gmail.com

^{id} <https://orcid.org/0000-0002-5207-9991>

How to Cite: Sonsel, Ö. B., & Sivri Özkaradığın, B. (2023). Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 12(1):159-168

Eğitim; insanın olgun, erdem sahibi, mükemmel bir varlık haline gelme süreci olarak tanımlanmaktadır. Eğitimin temel amaçlarından biri ise kişinin doğuştan sahip olduğu birtakım yetenekleri ortaya çıkarmak ve bu yetenekleri geliştirmektir (Şişman, 2015, s. 5). Eğitimin bu temel amacından yola çıkarak müzik eğitimi; kişinin doğuştan sahip olduğu müzik yeteneğini ortaya çıkarmak ve bu yeteneği geliştirmek olarak tanımlamak mümkündür. Uçan (2005, s. 14) müzik eğitimi, "müziksel bir davranış kazandırma, müziksel bir davranış geliştirme ya da müziksel bir davranış değişikliği oluşturma süreci" olarak tanımlamaktadır. Müzik eğitiminin temelde üç ana türü bulunmaktadır. Bunlar;

- Genel müzik eğitimi
- Özengen müzik eğitimi
- Mesleki müzik eğitimidir (Uçan, 2005, s. 30).

Tutum kavramının araştırmacılar tarafından birçok tanımına rastlanmaktadır. Papanastasiou, (2002, s. 72) tutumu; bireyin nesnelere, insanlara, yerlere, olaylara veya fikirlere olumlu veya olumsuz tepki verme konusundaki duygusal yönelimini temsil eden bir kavram olarak tanımlarken, Fishbein tutumu, bir nesneye veya nesne sınıfına yanıt vermek için öğrenilmiş yatkinlikler olarak tanımlamaktadır (Hammer, 2000, s. 456). Yabancı literatürde tutum bu şekilde tanımlanırken ülkemiz literatüründe de çeşitli tanımlar yer almaktadır. Semerci ve Semerci (2004, s. 138) tutumu, kişinin psikolojik olarak durumlara, insanlara, nesnelere ilişkin düşünce, davranış ve duygularına yön verme, ondan yana olma ya da ona karşı olma durumu olarak tanımlarken, Cabı (2016, s. 1230) tutumu, genel olarak bireyin çevresindeki herhangi bir olgu veya nesneye ilişkin sahip olduğu tepki eğilimi olarak tanımlamaktadır. Tutumlar direkt olarak gözlenmesi de bir kişinin tutumu, sevgi, nefret ve davranış biçimini önemli ölçüde etkilemektedir (Morgan akt. Balım ve Aydın, 2009, s. 34). Bu sebeple öğretmen adaylarının ileride yapacakları mesleğe olan tutumları hem kendilerini hem de yetiştirecekleri öğrencileri oldukça etkilemektedir.

İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri, öğrendiğinin farkında oluşudur. Kişi öğrendikçe güç ve erdem kazanarak benliğinin farkına varır. Böylelikle öğrenme, insan yaşamının vazgeçilemez ve en değerli olgularından biri olarak karşımıza çıkmaktadır (MEB, 2017, s. 1). Öğrenme konusunda en etkin rol oynayan meslek grubu hiç şüphesiz ki öğretmenlerdir. Bir ülkenin geleceğinin mimarı olan öğretmenler o ülkenin doktorunu, avukatını, mühendisini, polisini, askerini, öğretmenini, esnafını kısacası yaşadığımız toplumun her kesiminde hizmet veren meslek gruplarını yetiştirmektedir. Toplumdaki sosyal barış ve huzurun sağlanmasında, toplumun kültür ve değerlerinin yeni nesle aktarılmasında, kişilerin sosyalleşmesi ve toplumsal hayata hazırlanmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde öğretmenin görevi oldukça büyük önem kazanmaktadır (Özden, 1999, s. 9).

Yukarıda da belirtildiği gibi öğretmenlik mesleğinin toplum yaşantısı için büyük bir önemi bulunmakta, bu

sebeple de öğretmenlik mesleğini seçen adayların bu mesleğe karşı tutumlarının, şu anda yetişmekte olan yeni neslin topluma nitelikli bir şekilde kazandırılması açısından oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Karatekin, Merey ve Keçe (2015, s. 74) yaptıkları çalışmada öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal özellikleri üzerinde önemli bir rolü ve etkisi olan öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu ve güçlü bir tutuma sahip olması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Kiroğlu (2012, s. 345) eğitim sistemini oluşturan pek çok öge içerisinde en önemlisi olan öğretmenin özelliklerini açıklarken öğrencilere yönelik olumlu tutumlar sergileme ve öğretmeye dönük olumlu tutuma sahip olma konusunda vurgu yapmaktadır. Mesleğine karşı olumlu tutum sergileyen öğretmenler, mesleğini sevgi ile yapmakta ve işini en iyi şekilde gerçekleştirmek için çaba harcamaktadır. Aksine mesleği ile ilgili olumsuz tutuma sahip olan öğretmenler ise bu olumsuzluğu öğretme sürecine de yansıtmakta dolayısıyla olumsuz tutum ve davranışlardan en çok etkilenen grup öğrenciler olmaktadır (Çetinkaya, 2009, 299). Bu sebeplerden dolayı öğretmen yetiştiren kurumlarda yani eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi ve ortaya çıkan sonuçlar ışığında bu tutumların geliştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasını önem arz etmektedir (Özder ve diğerleri, 2010, s. 256).

Genelde öğretmenlik mesleğine yönelik bu tutumların önemi özelden müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlar için de geçerli görülmektedir. Tufan ve Güdek (2008, s. 27-29) yaptıkları çalışmada, müzik öğretmenlerinin, birey ve toplumun gelişimi ve mutluluğunda olduğu kadar müziğin bir kültür ögesi olarak gelişiminde de önemli bir yer tuttuğunu ve nitelikli müzik öğretmenlerinin yetişmesinde en önemli faktörlerin öğretmenlerin mesleğine yönelik tutumları ve kişilik yapısı olduğunu belirtmektedir. Bu sebeple de öğretmenlerin mesleklerine karşı olan tutumları, öğretmenlik mesleğini yerine getirmelerinde önemli görülmektedir (Çiçek Sağlam, 2008, s. 61).

Müzik öğretmenlerinin mesleklerine yönelik tutumlarının belirli aralıklar ile incelenmesi, eğitimin kaliteli bir şekilde devam edebilmesi bakımından önem arz etmektedir. Müzik öğretmenlerinin mesleğe yönelik tutumlarını incelemenin yanı sıra son dönemlerde özellikle covid-19 salgınına maruz kalıp eğitime uzaktan devam etmiş sağlık, ekonomi ve gelecek ile ilgili kaygı duyan müzik öğretmeni adaylarının da mesleklerine yönelik tutumlarını incelemenin alana önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tüm bu bilgiler ışığında araştırmanın problem cümlesi; müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları çeşitli değişkenler açısından nasıldır? şeklinde belirlenmiştir. Bu ana problem ekseninde aşağıda yer alan alt problemlere yanıt aranmıştır.

1. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyet değişkeni açısından nasıldır?

2. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları mezun oldukları ortaöğretim kurumu türü değişkeni açısından nasıldır?
3. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları akademik başarı puanı değişkeni açısından nasıldır?
4. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları meslekleri ile ilgili iş yapıyor olma değişkeni açısından nasıldır?
5. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları öğrenim gördükleri üniversite değişkeni açısından nasıldır?
6. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları aylık gelir değişkeni açısından nasıldır?

Yöntem

Çalışmanın bu bölümünde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi amacı ile tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte veya halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2009, s. 77). Araştırma kapsamında, müzik öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyet, yaş, mezun olunan ortaöğretim kurumu türü, akademik başarı puanı, müzik ile ilgili bir iş yapıyor olma

durumu, aylık gelir ve öğrenim gördükleri üniversite değişkenleri açısından farklarının ortaya koyulması amacıyla tarama modeli ile belirlenmiştir.

Çizelge 1. incelendiğinde çalışma grubunun büyük bir kısmı güzel sanatlar lisesi mezunu ve akademik başarıları 2,51 ve üzerinde olan kişilerdir. Bu katılımcıların çok büyük bir kısmının aylık geliri 2000 tl ve altında olmakla birlikte yarısından fazlası meslekleri ile ilgili bir iş yapmaktadır. Çalışma grubunun öğrenim gördükleri üniversite dağılımı yine Çizelge 1. de gösterilmiştir. Buna göre en çok katılım Gazi Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi'nden olmuştur.

Veri Toplama Araçları

Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi için çalışmada Tufan ve Güdek (2008) tarafından geliştirilmiş olan "Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek içeriğinde "Benden yeni bir meslek seçmem istense tereddütsüz yine müzik öğretmenliğini seçerdim" gibi 11 olumlu, "Ancak çok zorda kalırsam bu mesleği yapmayı düşünebilirim" gibi 8 olumsuz madde olmak üzere toplam 19 madde bulunmaktadır. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının ölçekten alabilecekleri en düşük puan 19, alabilecekleri en yüksek puan ise 95'tir. Tufan ve Güdek'in ölçek geliştirme çalışmasında ölçeğin toplam Cronbach Alpha değeri .95'tir (Tufan ve Güdek, 2008).

Çizelge 1. Araştırmaya katılan çalışma grubuna ilişkin cinsiyet, mezun olunan ortaöğretim kurumu türü, meslekle ilgili çalışıyor olma durumu, öğrenim görülen üniversite, aylık gelir ve akademik başarı puanı bilgileri

Meslekle İlgili Çalışıyor Olma Durumu	f	%	Öğrenim Görülen Üniversite	f	%
Evet	46	56,8	Gazi Üniversitesi	23	28,4
Hayır	35	43,2	Pamukkale Üniversitesi	16	19,8
Akademik Başarı Puanı	<i>f</i>	<i>%</i>	Uludağ Üniversitesi	15	18,5
2.00 ve altı	-	-	Kastamonu Üniversitesi	4	4,9
2.01 - 2.50 arası	11	13,6	Trabzon Üniversitesi	9	11,1
2.51 - 3.00 arası	29	35,8	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	5	6,2
3.01 - 3.50	35	43,2	Cumhuriyet Üniversitesi	2	2,5
3.51 ve üstü	6	7,4	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	7	8,6
Mezun Olunan Ortaöğretim Kurumu Türü	<i>f</i>	<i>%</i>	Aylık Gelir	<i>f</i>	<i>%</i>
Güzel Sanatlar Lisesi	44	54,3	1000 TL ve altı	30	37,0
Anadolu Lisesi	23	28,4	1001-2000 TL arası	24	29,6
Fen Lisesi	2	2,5	2001-3000 TL arası	16	19,8
Sosyal Bilimler Lisesi	5	6,2	3001 TL ve üstü	1	13,6
Genel Lise	2	2,5	Cinsiyet	<i>f</i>	<i>%</i>
Askeri Lise	2	2,5	Kadın	50	61,7
Diğer	3	3,7	Erkek	31	38,3
TOPLAM				<i>f</i>	<i>%</i>
				81	100

Çizelge 2. Müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği güvenilirlik testi

	Alpha değeri	N
Ölçek	,936	19
Değer	,878	10
Sevgi - Adanmışlık	,898	9

Çizelge 3. Müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği normallik testi

		İstatistik	Standart Hata
Değer Ortalama	Ortalama	1,7531	,07025
	Standart sapma	,63227	
	Minimum	1,00	
	Maksimum	4,10	
	Çarpıklık	1,088	,267
	Basıklık	1,765	,529
Sevgi - Adanmışlık Ortalama	Ortalama	2,1674	,08307
	Standart sapma	,74766	
	Minimum	1,00	
	Maksimum	3,89	
	Çarpıklık	,379	,267
	Basıklık	-,462	,529

Çizelge 4. Müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği korelasyon analizi

		Değer Alt Boyutu	Sevgi-Adanmışlık Alt Boyutu
Değer Alt Boyutu	Korelasyon	1	,814
	P		,000
	N	81	81
Sevgi - Adanmışlık Alt Boyutu	Korelasyon	,814	1
	p	,000	
	N	81	81

Güvenirlik testi sonucuna göre değer alt boyutun güvenilirlik katsayısı 0,691 ve sevgi-adanmışlık alt boyutun güvenilirlik katsayısı 0,898 olarak çıkmıştır. Cronbach Alpha katsayısının 0,60 ile 0,80 arasında olması ölçeğin orta güvenilir, 0,80 ile 1,00 arasında olması ise ölçeğin yüksek güvenilir olduğunu göstermektedir (Kayış, 2009; Kılıç, 2016). Bu bağlamda çıkan sonuçlara bakıldığında ölçeğin "güvenilir" düzeyde olduğu söylenebilmektedir.

Yapılan normallik testlerinde dikkat edilmesi gereken değer çarpıklık ve basıklık değerleridir. Bu değerlerin -2 ile +2 arasında olmaları durumunda verilen normal dağılım gösterdiği söylenebilmektedir (George, Mallery 2010). Normal dağılım olduğu için verilerin analizinde parametrik testleri kullanılmıştır.

Değer alt boyutu ile sevgi-adanmışlık alt boyutu arasında anlamlı ($p < 0,05$), pozitif yönlü (0,814) güçlü bir ilişki vardır. Değer alt boyutundan alınan puanlar arttıkça, sevgi-adanmışlık alt boyutundan alınan puanlarda artmaktadır. Bu artışın oranı da 0,814 kadardır.

Çalışmada tutum ölçeğinin yansıra, müzik öğretmeni adaylarının cinsiyet, mezun oldukları ortaöğretim kurumu türü, akademik başarı puanı, meslek ile ilgili iş yapıyor olma durumu, öğrenim görülen üniversite ve aylık gelirlerini belirlemek amacı ile araştırmacılar tarafından oluşturulan "Öğretmen Adayı Bilgi Formu" kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması

Veri toplama araçları olan "Öğretmen Adayı Bilgi Formu" ve "Müzik Öğretmenliğine Yönelik Tutum Ölçeği dijital ortamda Google Form olarak dönüştürülmüş ve sekiz farklı üniversitede öğrenim gören 253 öğretmen adayına gönderilmiştir. Gönüllülük esasına dayalı olan bu araştırmaya 253 öğretmen adayından 81'i katılım göstermiştir.

Verilerin Analizi

Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesini amaçlayan bu araştırmada, verilerin analizi için SPSS 23. paket programı kullanılmıştır. Öncelikle katılımcıların sosyo-demografik bilgilerinin yüzdelerle dağılımları verilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach's Alpha analizi yapılmıştır. Alt boyutların aralarındaki ilişkiyi test etmek için korelasyon analizi yapılmıştır. Kişisel bilgi sorularının ölçek alt boyutları ile aralarındaki farklılaşma testinde iki değişken için tek örneklem T-testi ve ikiden fazla değişken için tek yönlü ANOVA analizleri kullanılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde çalışma kapsamında analiz edilen verilerden elde edilen bulgulara ve o bulgulara ilişkin yorumlara yer verilecektir.

Çizelge 5. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre durumu

	Cinsiyet	N	Ortalama	S	t	sd	p
Değer	Kadın	50	1,7520	,65597	-,020	79	,984
	Erkek	31	1,7548	,60268			
Sevgi - Adanmışlık	Kadın	50	2,0956	,77340	-1,099	79	,275
	Erkek	31	2,2832	,70087			

Çizelge 6. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının mezun oldukları ortaöğretim kurumu türü değişkenine göre durumu

	Yaş	N	Ortalama	S	F	P	Post Hoc (Tukey)
Değer	Güzel Sanatlar Lisesi	44	1,7659	,69548	,727	,576	
	Anadolu Lisesi	23	1,6217	,45921			
	Fen Lisesi	2	1,6000	,00000			
	Genel Lise	7	2,0571	,75467			
	Diğer	5	1,8800	,69785			
Sevgi - Adanmışlık	Güzel Sanatlar Lisesi	44	2,1667	,77259	,894	,472	
	Anadolu Lisesi	23	1,9903	,72854			
	Fen Lisesi	2	2,3889	,07857			
	Genel Lise	7	2,5397	,74101			
	Diğer	5	2,3778	,71837			

Çizelge 7. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının akademik başarı puanı değişkenine göre durumu

	Puan	N	Ortalama	S	F	p	Post Hoc (Tukey)
Değer	2.01 ve 2.50	11	1,9000	,66933	1,066	,368	
	2.51 ve 3.00	29	1,8414	,78218			
	3.01 ve 3.50	35	1,6914	,48952			
	3.51 ve üstü	6	1,4167	,43551			
Sevgi - Adanmışlık	2.01 ve 2.50	11	2,4545	,58590	,897	,447	
	2.51 ve 3.00	29	2,2031	,85916			
	3.01 ve 3.50	35	2,889	,68377			
	3.51 ve üstü	6	1,9259	,79711			

Çizelge 8. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının meslekleri ile ilgili iş yapıyor olma değişkenine göre durumu

	Cevap	N	Ortalama	S	T	Sd	P
Değer	Evet	46	1,7326	,49128	-,332	79	,741
	Hayır	35	1,7800	,78733			
Sevgi - Adanmışlık	Evet	46	2,2174	,61840	,688	79	,493
	Hayır	35	2,1016	,89515			

Çizelge 9. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre durumu

	Üniversite	N	Ortalama	S	F	P	Post Hoc (Tukey)
Değer	Gazi Üniversitesi	23	1,8217	,73852	1,022	,423	
	Kastamonu Üniversitesi	4	1,2250	,3340			
	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	7	1,4000	,42032			
	Pamukkale Üniversitesi	16	1,7000	,57619			
	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2	2,1000	,70711			
	Trabzon Üniversitesi	9	1,9111	,73730			
	Uludağ Üniversitesi	15	1,8800	,62815			
	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	5	1,7200	,31145			
Sevgi - Adanmışlık	Gazi Üniversitesi	23	2,2367	,84108	1,344	,242	
	Kastamonu Üniversitesi	4	1,3056	,22906			
	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	7	1,7619	,61674			
	Pamukkale Üniversitesi	16	2,1806	,84899			
	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2	2,3333	,31427			
	Trabzon Üniversitesi	9	2,3951	,65052			
	Uludağ Üniversitesi	15	2,3185	,71746			
	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	5	2,1333	,16480			

Çizelge 10. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının aylık gelir değişkenine göre durumu

	Puan	N	Ortalama	S	F	P	Post Hoc (Tukey)
Değer	1000 TL ve altı	30	1,8300	,79401			
	1001-2000 TL arası	24	1,7208	,5166	,346	,792	
	2001-3000 TL arası	16	1,6475	,37394			
	3001 ve üstü	11	1,7818	,70967			
Sevgi - Adanmışlık	1000 TL ve altı	30	2,1296	,78950			
	1001-2000 TL arası	24	2,0139	,75524	,897	,447	
	2001-3000 TL arası	16	2,3125	,69118			
	3001 ve üstü	11	2,3939	,69631			

Çizelge 5'te bağımsız tek örneklem t testi sonucuna göre, katılımcıların değer ve sevgi alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma göstermemektedir ($p>0,05$). Bu durum müzik öğretmeni adaylarının mesleğe yönelik tutumlarında cinsiyete bağlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Ülkemizde kadınların öğretmenlik, erkeklerin polislik, mühendislik gibi mesleklere yönelmesi gerektiği hakkında geçmişten gelen bir algı bulunmakta fakat Çizelge incelendiğinde modern çağda mesleklerin cinsiyetlere yapışması ya da yakıştırılması durumu geri planda kalarak erkeklerin de kadınlar kadar öğretmenlik mesleğine yöneldiği görülmektedir.

Yukarıda ki çizelgede tek yönlü ANOVA testi sonucuna göre, katılımcıların değer ve sevgi alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar mezun oldukları ortaöğretim kurumu türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma göstermemektedir ($p>0,05$). Çizelge incelendiğinde, genel olarak güzel sanatlar liselerinden mezun olan öğrencilerin müzik eğitimi anabilim dallarını tercih etmeleri, bu lisedeki öğretmenlerin daha çok öğrencileri eğitim fakültelerine yönlendirmeleri ya da toplumda güzel sanatlar liselerinden mezun olan öğrencilerin eğitim fakültelerine girip öğretmen olmaları gerektiği gibi düşünceler sebebiyle güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının daha yüksek olması beklenen bir durum olabilir fakat güzel sanatlar liselerinin müzik öğretmenliğine hazırlık gibi bir amacının olmaması aslında temel müzik okuryazarlık misyonuna sahip olmasından dolayı beklenenin aksine bir durum ile karşılaşmakta ve çeşitli ortaöğretim kurumu tiplerinden mezun olan öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir.

Yukarıda ki çizelgede tek yönlü ANOVA testi sonucuna göre, katılımcıların değer ve sevgi alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar akademik başarı puanlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma göstermemektedir ($p>0,05$). Öğretmen adaylarının akademik başarı puanlarının yüksek olması özellikle mesleğe yönelik derslerde başarı göstermeleri hem geleceğe hem de öğretmenlik mesleğine karşı duygu ve düşüncelerini olumlu yönde artıracığı için akademik başarı puanının arttıkça mesleğe yönelik tutumun da

artması beklenen bir durum olabilir fakat Çizelge incelendiğinde öğretmen adaylarının tutumlarının aynı kaldığı görülmektedir. Bu durum, akademik başarı puanı yüksek olan öğretmen adaylarının yaşadığı gelecek kaygısı, atama kontenjanlarının azlığı gibi olumsuzlukların yanı sıra mezun olduktan sonra iş bulmanın akademik başarı puanı ile bir ilişkisi olmaması gibi olumsuz sebeplerden dolayı müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının azalabildiği şeklinde yorumlanmaktadır.

Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesini amaçlayan bu araştırmada, verilerin analizi için SPSS 23. paket programı kullanılmıştır. Öncelikle katılımcıların sosyo-demografik bilgilerinin yüzdelik dağılımları verilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach's Alpha analizi yapılmıştır. Alt boyutların aralarındaki ilişkiyi test etmek için korelasyon analizi yapılmıştır. Kişisel bilgi sorularının ölçek alt boyutları ile aralarındaki farklılaşma testinde iki değişken için tek örneklem t testi ve ikiden fazla değişken için tek yönlü ANOVA analizleri kullanılmıştır.

Yukarıda ki çizelgede bağımsız tek örneklem t testi sonucuna göre, katılımcıların değer ve sevgi alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar meslekleriyle ilgili iş yapma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma göstermemektedir ($p>0,05$). Elde edilen bulgular doğrultusunda adayların meslekleri ile ilgili iş yapma durumlarının öğretmenlik mesleği ile ilgili tutumlarını etkilemediği gözlenmektedir.

Yukarıda ki çizelgede bağımsız tek örneklem t testi sonucuna göre, katılımcıların değer ve sevgi alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar okudukları üniversiteye göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma göstermemektedir ($p>0,05$). Çizelge incelendiğinde müzik eğitimi anabilim dalları hangi coğrafi bölgede olursa olsun öğretmen adaylarının tutumlarının değişmemesi eğitimde fırsat eşitliğinin dengeli bir şekilde gittiğinin göstergesi olarak yorumlanmaktadır. Ayrıca büyükşehirlerde bulunan eğitim fakültelerinde öğrenim gören adayların barınma, yeme-içme, ulaşım ve kişisel ihtiyaçları göz önüne alındığında ekonomik olarak daha zor şartlarda öğrenim görseler bile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında olumsuz yönde bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Bu durum, öğrenim görülen her üniversitede verilen eğitimin eşdeğer olması ve üniversitelerde mesleğe yönelik

tutumu destekleyici etkinliklerin yapılması gibi sebeplerle yorumlanabilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesini amaçlayan bu çalışmada öğretmen adaylarının tutumları cinsiyet, mezun olunan ortaöğretim kurumu türü, akademik başarı puanı, meslekle ilgili iş yapma durumu, öğrenim görülen üniversite ve aylık gelir değişkenlerine göre incelenmiş ve bulgular ışığında şu sonuçlara ulaşılmıştır;

- Cinsiyet değişkenine göre kadın ve erkek öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir farka ulaşılmamaktadır. Çiçek Sağlam (2008, s. 65) "Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" adlı çalışmada kadın ve erkek öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark bularak kadın öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının erkek öğrencilere kıyasla daha olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu iki çalışmada örneklem grubunda bulunan öğrencilerin kuşak farklarının bulunması, öğrenim gördükleri şehirlerin coğrafi şartlarının farklı olması ve çalışmalar arasında 12 yıl gibi uzun bir süre olması verilerinin paralellik göstermemesinin sebepleri olarak yorumlanabilir.
- Mezun olunan ortaöğretim kurumu türü değişkenine göre öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Bulut (2011, s. 666) "Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" adlı çalışmada mezun olunan ortaöğretim kurumlarını güzel sanatlar ve spor liseleri ve genel liseler olarak ele almış güzel sanatlar ve spor lisesinden (GSSL) mezun olan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının genel liselerden mezun olan öğrencilere göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu durum, güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören öğrencilere tercih edebilecekleri farklı meslekler hakkında da bilgi verilmesi ya da genel lise, Anadolu lisesi gibi orta öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilere yetenekleri doğrultusunda müzik eğitim fakültelerini de tercih edebilecekleri seçeneğinin sunuluyor olması şeklinde yorumlanabilir.
- Akademik başarı puanı değişkenine göre öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Cinpolat ve diğerleri (2016, s. 42) "Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi" adlı çalışmalarında akademik başarı puanını 2.00-2.99 arası ve 3.00-4.00 arası olarak ele almış buna göre genel not ortalaması 3.00-4.00 arasında olan öğrencilerin lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu durum, iki çalışmanın örneklem grubunda bulunan öğrencilerin farklı bölümlerde

öğrenim görmesi, beden eğitimi öğretmenliği ve müzik öğretmenliği atama sayılarının farklı olması, 2016 ve 2022 yılları arasında ülkenin ekonomik durumunun değişmesi ile ilişkilendirilebilir.

- Meslekle ilgili iş yapma durumu değişkenine göre öğretmen adaylarının müzik öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.
- Öğrenim görülen üniversite değişkenine göre öğretmen adaylarının müzik öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Pektaş ve Kamer (2011, s. 837). "Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" adlı çalışmalarında üç üniversite bazında verilerini toplamış ve öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversite açısından kendi aralarında karşılaştırıldığında, aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu iki çalışma öğrenim görülen üniversite değişkenleri açısından birbirini destekler niteliktedir.
- Aylık gelir değişkenine göre öğretmen adaylarının müzik öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Yıldız ve diğerleri (2020, s. 53) "Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi" adlı çalışmalarında aylık ortalama gelir değişkenini 499 tl ve altı, 1000 ve 1499 tl arası, 1500 tl ve üstü olarak ele almış buna göre gelir seviyesi düştükçe tutumların anlamlı bir şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu durum çalışmalar arasındaki yıl farkıyla oluşan ekonomik değişikliklere ya da beden eğitimi bölümü ve müzik bölümü için öğrencilerin eğitimlerine harcaacakları bütçenin farklılığına bağlanarak yorumlanabilir. Elde edilen bulgular ve sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir.
- Bu araştırma yapılırken verilerin toplanması için beş ay süre verilmiş ve öğretmen adaylarına belirli aralıklarla 3 kez hatırlatma yapılmış olmasına rağmen sadece 81 öğretmen adayı araştırma için geri dönüş sağlamıştır. Bu çalışma mümkün olan maksimum örneklem ile yapılırsa sonuçların daha gerçekçi olabileceği düşünülmektedir.
- Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirli aralıklarla ölçülmesi yıllar içerisindeki durum farkını ortaya koyabilmek için önem arz etmektedir.
- Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını olumlu yönde artırmak adına öğretim programlarına destekleyici dersler eklenmesi önerilmektedir.
- Meslekte belli bir yılı doldurmuş olan müzik öğretmenleri ve hâlen öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının bir araya gelerek paylaşım yapmalarını sağlayan etkinlikler düzenlenmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- Balım, A. G. & Aydın, H. S. G. (2009). Fen ve teknolojiye yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(25), 33-41.
- Bulut, D. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 651-674.
- Cabı, E. (2016). Dijital teknolojiye yönelik tutum ölçeği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(3), 1229-1244.
- Cinpolat, T., Alıncak, F. & Abakay, U. (2016). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 38-47.
- Çetinkaya, Z. (2009). Türkçe öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 298-305.
- Çiçek Sağlam, A. (2008). Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 59-69.
- George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference, 17.0 update* (10a ed.) Pearson.
- Hammer, D. P. (2000). Professional attitudes and behaviors: the "A's and B's" of professionalism. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 64(4), 455-464.
- Karasar, N. (2009). Bilimsel araştırma yöntemi. 20. Baskı. Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatekin, K., Meray, Z., & Keçe, M. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 72-96.
- Kayış A. (2009). *Güvenirlilik analizi*, Ş. Kalaycı (Ed.) *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (4. Baskı, ss. 403-419). Asil Yayın Dağıtım.
- Kılıç S. (2016). Cronbach'salphareliabilitycoefficient, *Journal of Mood Disorders*, 6(1), 47-49.
- Kıroğlu, K. (2012). *Eğitim bilimine giriş*. Demirel, Ö., Kaya, Z. (ed.), Pegem Akademi.
- MEB. (2017). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri. Ankara. https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/1111_5355_YYRETMENLYK_MESLEYY_GENEL_YETERLYKLERY.pdf.
- Özden, Y. (1999). *Eğitimde dönüşüm eğitimde yeni değerler*. Pegem Akademi.
- Özder, H., Konedralı, G., & Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2(2), 253-275.
- Papanastasiou, C. (2002). School, teachingandfamilyinfluence on studentattitudestowardscience: based on TIMSS data forcyprus. *Studies in Educational Evaluation*, 28, 71-86.
- Pektaş, M. & Kamer, S. T. (2011). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(4), 829-850.
- Semerci, N. & Semerci, Ç. (2004). Türkiye'de öğretmenlik tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 137-146.
- Şişman, M. (2015). *Eğitim bilimine giriş*. 15. Baskı. Pegem Akademi.
- Tufan, E. & Güdek, B. (2008). Müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 25-40.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. 3. Baskı. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yıldız, M., Efek, E. & Özbar, N. (2020). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(49), 49-58.

Extended Abstract

Introduction

There are many definitions of the concept of attitude by researchers. Papanastasiou (2002, p. 72) defines attitude as a concept that represents an individual's emotional orientation to respond positively or negatively to objects, people, places, events, or ideas, while Fishbein defines attitude as learned dispositions to respond to an object or class of objects (Hammer, 2000, p. 456). One of the most important characteristics that distinguishes people from other living things is that they are aware of what they have learned. As one learns, one becomes aware of oneself by gaining strength and virtue. Thus, learning emerges as one of the indispensable and most valuable phenomena of human life (MEB, 2017, p. 1). Undoubtedly, the occupational group that plays the most active role in learning is teachers. Teachers, who are the architects of the future of a country, train the doctors, lawyers, engineers, police, soldiers, teachers, and tradesmen of that country. In short, the professional groups that serve in every part of the society we live in. Kıroğlu (2012, p. 345) emphasizes having a positive attitude towards students and teaching while explaining the characteristics of the teacher, which is the most important of many elements that form the education system. Teachers who have positive attitudes towards their profession do their job with love and make an effort to practice their job in the best way. On the contrary, teachers who have negative attitudes about their profession reflect this negativity to the teaching process, so the group most affected by negative attitudes and behaviors is students (Çetinkaya, 2009). For these reasons, it is important to examine the attitudes of teacher candidates studying in teacher training institutions, that is, faculties of education, towards the teaching profession and to carry out the necessary studies to develop these attitudes in the light of the results (Özder et al., 2010, p. 256).

Examining the attitudes of music teachers towards their professions at certain intervals is important in terms of continuing education in a quality way. In addition to examining the attitudes of music teachers towards the profession, examining the attitudes of music teacher candidates who have recently been exposed to the COVID-19 pandemic and who have continued their education remotely, and who are concerned about health, economy and the future, will make an important contribution to the field.

In the light of all this information, the problem sentence of the research was determined as "what are the attitudes of music teacher candidates towards the

teaching profession in terms of various variables?" In this main problem axis, answers to the following sub-problems were sought:

1. What are the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession in terms of gender variable?

2. What are the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession in terms of the type of secondary education institution they graduated from?

3. What are the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession in terms of the GPA variable?

4. What are the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession in terms of the variable of working in a business related to their professions?

5. What are the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession in terms of the university variable they study at?

6. What are the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession in terms of monthly income variable?

Method

This study adopted a survey model to determine the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession. The survey model is a method that aims to describe a past or present situation as it exists (Karasar, 2009, p. 77). The current study determined the attitudes of music teachers towards the teaching profession were determined to reveal their differences in terms of gender, age, type of secondary education institution graduated from, academic achievement score, status of doing a job related to music, monthly income and university variables they study.

Most of the participants were graduates of fine arts high school and had GPAs over 2.50. While the monthly income of the majority of these participants was 2000 TL and below, more than half of them worked at a job related to their profession. According to the distribution of the universities, the highest participation was from Gazi University and Bursa Uludağ University.

To examine the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession, the "Attitude Scale towards the Music Teaching Profession" developed by Tufan and Güdek (2008) was used in the research. In the content of the scale, there were 19 items, including 8 negative items such as "If I was asked to choose a new profession, I would choose music teaching again without hesitation", 11 positive items such as "However, if I am in a very difficult situation, I may consider doing this profession". The lowest score that preservice teachers participating in the study could get from the scale was 19, and the highest score they could get was 95. Tufan and Güdek (2008) found a Cronbach's Alpha value of .95 for the whole scale.

The "Preservice Teacher Information Form" and "Attitude Scale towards the Music Teaching Profession", which were data collection tools, were converted into Google Form in digital environment and sent to 253

preservice teachers studying at eight different universities. 81 out of 253 teacher candidates participated in this study.

SPSS 23 was used for the analysis. Initially, the percentage distributions of the socio-demographic information of the participants were given. Cronbach's Alpha analysis was performed for the reliability of the scale. Correlation analysis was conducted to test the relationship between the sub-dimensions. T-test for two variables and one-way ANOVA analyses for more than two variables were used to see the differences between participants according to some variables.

Results

The results concluded that there was no significant difference between preservice teachers' attitudes according to any variable.

Discussion

Çiçek Sağlam (2008) found a significant difference between the attitudes of female and male students towards the teaching in favor of female students' attitudes. The differences in the generations of the students between Çiçek Sağlam's (2008) study and the current study, the different geographical conditions of the cities where the participants studied at, and the long period of 12 years between the studies can be interpreted as the reasons for the lack of parallelism in the data. Bulut (2011) classified secondary education institutions as fine arts and sports high schools, and general high schools, and concluded that the attitudes of the students who graduated from the fine arts and sports high school towards the teaching profession were more positive than those who graduated from general high schools. This situation can be interpreted to mean that giving information about different professions that students studying in fine arts high schools can choose, or providing students studying in secondary education institutions such as general high schools or Anatolian high schools with the option of choosing music education faculties in line with their abilities. Cinpolat et al. (2016) grouped GPAs as between 2.00 and 2.99, and between 3.00 and 4.00. They concluded that there was a significant difference in favor of the students who had higher GPAs. This may be associated with the fact that the students in the sample group of the two studies were educated in different departments, the number of physical education teacher and music teacher appointments was different, and the economic situation of the country changed between 2016 and 2022.

Pedagogical Implications

While conducting the research, the data collection procedure took roughly five months, and although the preservice teachers were reminded 3 times at regular intervals, only 81 preservice teachers participated in the research. The researchers believe that the results can be more realistic if the further research is carried out with more participants. It is important to measure the

attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession at regular intervals in order to reveal the differences over the years. In order to increase the attitudes of music teacher candidates towards the teaching profession in a positive way, the study recommends to add supportive courses to the curriculum. The study further recommends to organize activities that enable music teachers who have experiences in the profession and preservice music teachers who are still studying to come together and share their experiences.

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu alışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılacak tüm etik ihlallerde "Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.